

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta

Päätöspäivämäärä 02.09.2025

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 02.09.2025

Stora Enson prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan rauettaminen, Lahti Energia Oy,
Hennalankatu 270, Lahti

4266/11.01.00.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

ympäristönsuojelutarkastaja Virve Kärkkäinen, p. 044 416 3872

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta päättää rauettaa ympäristöluvan, joka koskee Lahti Energia Oy:n Stora Enson prosessilämpökeskusta osoitteessa Hennalankatu 270, Lahti ja antaa toiminnan lopettamista koskevan määräyksen.

Perusteluosa

Lahti Energia Oy toimitti 12.11.2024 Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnalle hakemuksen Stora Enson prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan rauettamiseksi, osoitteessa Hennalankatu 270, Lahti, koska prosessilämpökeskuksen energiantuotanto maakaasukattiloilla oli loppumassa. Kyseessä on toiminta, jolla on toistaiseksi voimassa oleva energiantuotannon ympäristölupa.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta

Päätöspäivämäärä 02.09.2025

HAKEMUS

Luvan haltija

Lahti Energia Oy

PL 93

15141 Lahti

Yhteyshenkilö:

Tanja Tuominen

p. 044 521 1715

etunimi.sukunimi@lahtienergia.fi

LAITOS JA SEN SIJAINTI

Stora Enson prosessilämpökeskus

Hennalankatu 270

15700 Lahti

Kiinteistötunnus 398-27-50-11

Laitos sijaitsee Stora Enso Packaging Oy:n tehdasalueella. Tontin omistaa Stora Enso Oyj.

ASIAN KÄSITTELYN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 88 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen voi päättää, että lupa raukeaa, jos

1) toiminta on ollut keskeytyneenä yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta tai toiminnanharjoittaja ilmoittaa, ettei toimintaa aloiteta tai että toiminta on lopetettu.

Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan, jos ympäristölupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamisen varalta, lupaviranomaisen on annettava tätä tarkoittavat määräykset.

ASIAN VIREILLETULO

Lahti Energia Oy on hakenut Stora Enson prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan rauettamista, koska prosessilämpökeskuksen energiantuotanto maakaasukattiloilla on loppunut.

Stora Enson prosessilämpökeskuksella on Hämeen ympäristökeskuksen 22.9.2006 (HAM-2006-Y-221-111, Nro YSO/119/2006) myöntämä ympäristölupa. Luvan kertoelmaosaa on päivitetty Lahden ympäristöpalveluiden lausumalla 23.6.2021 (asianro 4266/11.01.00.01/2021). Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta on tehnyt päätöksen prosessilämpökeskukselle ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisesta toiminnan olennaisesta muutoksesta 6.2.2024 (asianro 4266/11.01.00.01/2021).

Stora Enso Oyj on irtisanonut kauppaja toimitussopimuksen Lahti Energia Oy:n kanssa energiantuotannon osalta. Stora Enso Oyj tuottaa tarvitsemansa energian omilla sähkökattiloillaan, jotka on sijoitettu nykyiseen prosessilämpökeskuksen kattilarakennukseen.

Maakaasukattila K1 on purettu elo-syyskuussa 2024 sähkökattiloiden rakentamisen tieltä. Lahti Energia Oy on tehnyt asiaan liittyen muutosilmoituksen 27.9.2024 Lahden kaupungin ympäristöpalveluille.

Maakaasukattilan K1 purkamisessa syntyneet jätteet on kirjattu SIIRTO-rekisteriin ja raportoitu vuoden 2024 vuosiraportoinnin yhteydessä YLVA-järjestelmään.

Hakemuksen jättöaikaan arvioitiin ensimmäisen sähkökattilan käyttöönoton alkavan tammikuussa 2025 ja tuotannollinen ajo maaliskuussa 2025.

Maakaasukattilan K2 omistuksen kerrottiin siirtyvän Stora Ensolle sähkökattilan käyttöönoton jälkeen tuotannollisen ajon käynnistyttyä. Maakaasukattila K2 oli sähkökattilan varalla toukokuun 2025 loppuun saakka ja prosessilämpökeskuksen luvanvarainen toiminta päättyi 31.5.2025. Hakemuksessa kerrottiin, että maakaasukattila K2 puretaan Stora Enson Oyj:n toimesta myöhemmin.

Prosessilämpökeskuksen öljysäiliöt (2 x 25 m³) ovat Stora Enson Oyj:n omaisuutta. Lahti Energian tiedon mukaan säiliöt jäävät toistaiseksi paikoilleen. Stora Enso Oyj on kertonut, että öljysäiliöt tullaan purkumaan heidän toimestaan myöhemmin.

HAKEMUKSEN TÄYDENNYKSET

Hakemusta on täydennetty 13.5.2025 toimittamalla kevyen polttoöljyn kulutustiedot vuosilta 2007-2013. Selvityksen mukaan kevyttä polttoöljyä on käytetty vuonna 2011 kertaluonteisesti 5 000 litraa. Stora Enso Oyj on 25.8.2025 ilmoittanut, että piippu kuuluu Stora Enson rakennuskantaan eikä sitä olla purkamassa.

RAUETETTAVA YMPÄRISTÖLUPA

Päätös luvanvaraisen toiminnan olennaisesta muuttamisesta / Lahti Energia Oy:n Stora Enson prosessilämpökeskus, Hennalankatu 270, Lahti (Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta 6.2.2024 § 13).

Päätöksellä on korvattu aiemmin myönnettyt luvat: Hämeen ympäristökeskuksen 22.9.2006 (HAM-2006-Y-221-111 Nro YSO/119/2006) myöntämä ympäristölupa ja Lahden ympäristöpalveluiden lausuma 23.6.2021 (asianro 4266/11.01.00.01/2021).

ASIAN KÄSITTELY

ASIAN VIREILLÄOLOSTA TIEDOTTAMINEN JA ASIANOSAISEN KUULEMINEN

Asian vireilläolosta ei ole kuulutettu ennen päätöksentekoa. Kyseessä on ympäristöluvanvaraisen toiminnan lopettaminen ja lopettamista koskevan määräksen antaminen. Asian merkittävyyden on katsottu olevan tiedottamisen kannalta vähäinen (Ympäristönsuojelulaki 96 § 1 momentti kohta 4).

Stora Enso Packaging Oy:tä ja Stora Enso Oyj:tä on kiinteistön haltijana/ omistajana kuultu ja varattu mahdollisuus muistutuksen jättämiseen.

MUISTUTUS

Stora Enso Packaging Oy/Stora Enso Oyj jätti hakemuksesta muistutuksen 22.5.2025. Muistutuksessaan Stora Enso Oyj toteaa tukevansa Lahti Energia Oy:n prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan rauettamista. Tontti on Stora Enso Oyj:n omistuksessa ja kauppa- ja toimitussopimus Lahti Energia Oy:n kanssa on irtisanottu. Sekä maakaasukattila K1 että K2 on purettu, ja energiantuotanto tontilla tapahtuu prosessilämpökeskuksen kattilarakennuksessa sähkökattiloin. Edellytystä luvanvaraisen toiminnan mukaiselle ympäristölupalta tontillamme ei enää ole. Ympäristöluvan rauettamisen vaateeksi Stora Enso Oyj pyytää kirjaamaan Lahti

Energia Oy:n velvollisuudeksi katkaista maakaasun tulo Stora Enso Oyj:n tontilla kulkeviin putkiin siten, että kaasua putkiin ei voi johtua enää missään tilanteessa.

HAKIJAN VASTINE

Vastineessaan 3.7.2025 Lahti Energia Oy mm. toteaa, että maakaasuputkisto ei ole Lahti Energian hallinnassa. Lahti Energia Oy on irtisanonut Stora Enson prosessilämpökeskuksen maakaasuliittymän 9.4.2025, ja maakaasun toimitus prosessilämpökeskukselle on katkaistu kaasunjakeluyhtiön toimesta.

Vastinepyynnön johdosta Lahti Energia Oy on pyytänyt asiasta selvityksen kaasunjakeluyhtiöltä (Auris Kaasunjakelu Oy). Auris on ilmoittanut, että maakaasuputkisto on tulpattu maan alle tontin ulkopuolelle 20.5.2025. Lahti Energia Oy esittää vastineen liitteissä tulppauksen suorittaneen asennusliikkeen todistuksen liittymän tulppauksesta maan alle sekä kartan, josta selviää tarkempi tulppauspaikka. Lahti Energia Oy katsoo täyttäneensä kaikki velvollisuutensa liittyen Stora Enson prosessilämpökeskuksen maakaasuliittymän irtisanomiseen ja kaasuntoimituksen katkaisuun.

Vastine kokonaisuudessaan on toimitettu Stora Enso Oyj:lle 31.7.2025.

LAUSUNNOT

Asiasta ei ole pyydetty lausuntoja.

TARKASTUKSET

Laitokselle ei ole tehty tarkastusta toiminnan lopettamiseen liittyen.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLUPALAUTAKUNNAN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää, että Lahti Energia Oy:n Stora Enson prosessilämpökeskuksen ympäristölupapäätös luvanvaraisen toiminnan olennaisesta muuttamisesta / Lahti Energia Oy:n Stora Enson prosessilämpökeskus, Hennalankatu 270, Lahti (Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta 6.2.2024 § 13) raukeaa ja antaa seuraavan toiminnan lopettamiseen liittyvän määräyksen.

1. Yhteenveto kattilan K2 purkutöissä syntyneistä jätteistä tulee raportoida Lahden ympäristöpalveluille. Raportista on ilmentävä purkamisessa syntyneet jätteet jätelajeittain, niiden määrät ja toimituspaikat valtioneuvoston asetuksen jätteistä (978/2021) 33 §:n mukaisesti. Raportti tulee toimittaa Lahden ympäristöpalveluille vuoden 2025 loppuun mennessä.

PERUSTELUT

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta rauettaa Stora Enson prosessilämpökeskuksen ympäristöluvan, sillä toiminnanharjoittaja Lahti Energia Oy on ilmoittanut, että ympäristöluvanvarainen toiminta on loppunut (YSL 88 §) ja Stora Enso Oyj on ilmaissut tukevansa luvan rauettamista. Molemmat käytössä olleet kattilat K1 ja K2 on purettu ja korvattu sähkökattiloilla. Energiantuottaminen sähkökattiloilla ei ole ympäristöluvanvaraista toimintaa (YSL 27 §).

Stora Enso Oyj:n muistutus on päätöksenteossa huomioitu ja Lahti Energia Oy on vastineessaan vastannut Stora Enso Oyj:n vaatimukseen katkaista maakaasun tulo Stora Enso Oyj:n tontilla kulkeviin putkiin (YSL 48 §).

Kattilan K1 purusta on saatu purkujätteselvitys laitoksen vuosiyhteenvedon 2024 yhteydessä. Kattilan K2 osalta purkujätteselvitys puuttuu. Valvonnallisista syistä ja toiminnan lopettamiseksi asianmukaisesti on annettu määräys raportoida purkujätteiden toimittamisesta asianmukaiseen käsittelyyn laitoksen valvojalle (JL 118 §, YSL 172 §).

Luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn veloitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta.

Jos toiminnanharjoittajaa ei enää ole tai häntä ei tavoiteta ja lopetetun toiminnan ympäristövaikutusten valvomiseksi on tarpeen tarkkailla ympäristöä, tarkkailusta vastaa toiminta-alueen haltija (YSL 94 §).

Maaperän pilaantuneisuutta ei ole edellytetty selvitettäväksi. Prosesihöyrylaitoksen toiminnan aikana (1.1.2007 alkaen) kevyen polttoöljyn käyttö on ollut vähäistä (5 000 litraa vuonna 2011) eikä vuotoja ole ollut. Laitoksella ei ole varastoitu öljyä muuten kuin sen kertaluonteisen käytön ajan. Öljykäytön vähäisyyden vuoksi pilaantuneisuuden selvittämisestä ei nähdä tarpeelliseksi antaa määräystä. Lämpökeskusrakennus ja siihen kuuluva piippu sekä öljysäiliöt jäävät edelleen Stora Enso Oyj:n hallintaan tehdasalueelle. Kun lämpökeskusrakennus puretaan, tulee kiinteistönomistajan selvittää maaperän pilaantuneisuus (YSL 6 §, 17 § 133 §, 135 §).

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös julkaistaan 9.9.2025 Lahden kaupungin verkkosivuilla. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta, eli 16.9.2025. Päätös on lainvoimainen 30 päivän kuluttua

päätöksen tiedoksisaannista kyseistä päivää lukuun ottamatta, jos siitä ei valiteta.
Mahdollinen valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 6 §, 16 §, 27 §, 34 §, 48 §, 88 §, 94 §, 96 §, 133 §, 135 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014): 2 §

Valtioneuvoston asetus keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista (1065/2017): 20 §

Jätelaki (646/2011): 118 §, 119 §

Jäteasetus (978/2021): 33 §

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Lahden kaupungin internetsivuilla www.lahti.fi > ajankohtaista > kuulutukset ja ilmoitukset.

Tieto päätöksestä lähetetään myös asianosaisille.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksan (Rakennus- ja ympäristölautakunta 1.12.2020 § 74) mukainen maksu ympäristöluvan rauettamisen käsittelylle on 90 euroa/tunti. Asian käsittelyyn on käytetty aikaa seitsemän tuntia, minkä perusteella

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta

Päätöspäivämäärä 02.09.2025

tästä päätöksestä peritään hakijalta taksapäätöksen mukainen maksu eli 630 euroa
(90 €/h * 7 h).

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote hakijalle Lahti Energia Oy:lle ja kiinteistön omistajalle/haltijalle Stora Enso
Oyj:lle / Stora Enso Packaging Oy:lle.

Tiedoksi Hämeen ELY-keskus, Päijät-Hämeen pelastuslaitos, Lahti Aqua

Laskutus

Kuulutus